

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 1350
Warszawa, 30 czerwca 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

**- w sprawie ustanowienia roku 2022 rokiem
Kazimierzy Bujwidowej.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią poseł Darię Gosek-Popiołek.

(-) Magdalena Biejat; (-) Wiesław Buż; (-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Marek Dyduch; (-) Agnieszka Dziemianowicz-Bąk; (-) Monika Falej; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Maciej Gdula; (-) Daria Gosek-Popiołek; (-) Arkadiusz Iwaniak; (-) Maciej Konieczny; (-) Przemysław Koperski; (-) Maciej Kopiec; (-) Katarzyna Kretkowska; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Marcin Kulasek; (-) Robert Kwiatkowski; (-) Beata Maciejewska; (-) Paulina Matysiak; (-) Wanda Nowicka; (-) Robert Obaz; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Prokop-Paczkowska; (-) Marek Rutka; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Joanna Senszyn; (-) Anita Sowińska; (-) Wiesław Szczepański; (-) Jan Szopiński; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Zdzisław Wolski; (-) Anna Maria Żukowska.

UCHWAŁA

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Z dnia ...

w sprawie ustanowienia roku 2022 rokiem Kazimiery Bujwidowej

W październiku 2022 roku przypada 90. rocznica śmierci Kazimiery Bujwidowej – polskiej publicystki i wybitnej działaczki oświatowej. Z tej okazji Sejm Rzeczypospolitej Polskiej postanawia uhonorować wielką pozytywistkę, która swą nieugiętą postawą doprowadziła do dopuszczenia polskich kobiet do studiów na uczelniach wyższych.

Kazimiera Bujwidowa (z domu Klimontowicz) urodziła się w Warszawie w 1867 roku jako córka zubożałej szlachty litewskiej. Ukończyła ze świetnymi ocenami warszawską pensję dla panien, zdobyła dyplom nauczycielki domowej i szybko wyszła za mąż za Odonę Bujwidę (później znanego naukowca i pierwszego polskiego bakteriologa). Marzyła o studiach wyższych, ale ani w Warszawie, ani w Krakowie, gdzie wkrótce zamieszkała, nie było to możliwe – kobiety nie miały wstępu na uczelnie. Została więc słuchaczką Uniwersytetu Latającego, gdzie studiowała nauki biologiczne. Zdobytą wiedzę wykorzystywała w pracy z mężem – była laborantką w jego pracowni, później zajmowała się administracją, aż w końcu przejęła kierownictwo całego zakładu.

Jednocześnie została liderką krakowskiego ruchu emancypacyjnego. Była współorganizatorką pierwszego Zjazdu Kobiet Polskich, który odbył się w 1905 roku w Krakowie. Walczyła z analfabetyzmem – jako przewodnicząca Towarzystwa Gimnazjalnej Szkoły Żeńskiej doprowadziła w 1896 roku do utworzenia pierwszego żeńskiego gimnazjum, gdzie nauka kończyła się zdaniem matury – a tym samym absolwentki tej szkoły mogły później zostawać studentkami. Gdy w 1900 roku mury gimnazjum opuściły pierwsze uczennice, podobne placówki zaczęły powstawać w innych miastach.

Była stałą publicystką kobiecych pism – m.in. „Nowego Słowa”, słynnego warszawskiego „Steru” czy „Nowej Reformy”. Pisała o kwestiach kobiecych, ale nie tylko – zabierała głos w kwestiach edukacji i wychowania dzieci, a także w kwestiach zdrowotnych. Angażowała się w walkę o prawa wyborcze dla kobiet.

To właśnie Kazimiera Bujwidowa przyczyniła się znacząco do przyjęcia na polskie uniwersytety pierwszych kobiet. To ona znalazła w dokumentach uniwersyteckich wzmiankę, zgodnie z którą kobiety powinny móc uczestniczyć w zajęciach jako słuchaczki. W 1894 roku na I Kongresie Pedagogów Polskich we Lwowie zainicjowała uchwalenie wniosku popierającego dostęp kobiet do edukacji wyższej. Doprowadziła do tego, że kilkadziesiąt Polek napisało do Uniwersytetu Jagiellońskiego oficjalne podanie o przyjęcie na studia. Jeszcze w tym samym roku uczelnia przyjęła pierwsze trzy słuchaczki, choć bez prawa uzyskania dyplomu. Trzy lata później, czyli w 1897 roku, Wydział Filozoficzny oficjalnie dopuścił kobiety do studiów.

Niez mordowana działaczka na rzecz upowszechniania edukacji, patriotka, oddana matka, która wywalczyła swoim córkom szansę, jakiej ona nie miała – Kazimiera Bujwidowa była przedstawicielką ostatniego pokolenia pozytywistów i pozytywistek, którzy swoje życie poświęcili budowaniu lepszej przyszłości dla kolejnych pokoleń.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, doceniając działalność Kazimiery Bujwidowej na rzecz równouprawnienia, zdrowia i powszechnego dostępu do edukacji, ustanawia rok 2022 Rokiem Kazimiery Bujwidowej.